

De Vrienden van de Plantentuin Gent

MAART 2024

Eryngium maritimum, Teun Spaans

Aethusa-cynapium,
Medizinale Botanik 1836

Sanicula epipactis, Agnieszka Kwiecień, Nova

De Vrienden van de Plantentuin Gent

In dit nummer:

- 2 -

Redactioneel

- 4 -

De schermbloemenfamilie

- 9 -

Prinsepia utilis

- 17 -

Bomen van A tot Z

- 22 -

Familienamen, een voorstel van vertaling

- 40 -

Themarondleidingen

- 42 -

Bezoek aan Gemaflor

- 44 -

Zomerzonnewardewandeling

- 48 -

Agenda

Beste Vrienden,

Het weer zit niet echt mee, dezer dagen, met een koude wind, met buitjes en buien en regen gedurende de hele dag...

Maar af en toe duikt er dan toch een warme dag vol met zon op, zoals twee voorbije dagen.

Op dinsdag 27 februari begint de zon vroeg te schijnen en blijft zo ons opwarmen. We kunnen van onze lunch 's middags buiten genieten, bij het zien van een eerste dagpauwoog en de eerste rosse metselbijtjes die op zoek gaan naar een geschikt buisje in ons bijenhotel.

En op maandag 4 maart krijgen we dezelfde situatie, met een eerste citroenvlinder, die in een blijkbaar vast patroon onze tuin aan het verkennen vliegt.

De lente is in zicht, maar het zicht is nog wat vertroebeld door de talrijke druppels, nietwaar.

De succulentenkas is nu ook grondig heringericht door toedoen van een bijzonder enthousiaste tuinier. Vooreerst zijn de glazen afschermingen (bedoeld tegen diefstal) weggehaald, voorlopig als test, en hopelijk wordt dat definitief. Waardoor je als bezoeker zeer goed de planten kan bekijken, van dichtbij, en zeker wanneer ze tot bloei komen!

Verder zijn de collecties aangevuld met prachtige planten en met de meest bizarre vormen, echt een bezoekje waard.

Ook in de tuin komen enkele bijzondere aanwinsten nu in bloei.

*Ik wil hier graag uw aandacht vragen voor een merkwaardige struik met de merkwaardige naam *Atherosperma moschatum*. Deze struik staat in de afdeling Systematiek Basale Bloemplanten, net voor de overkapping.*

De plant is eenhuizig, dus met mannelijke én vrouwelijke bloemen op één plant.

Beide bloemen bezitten twee bracteolen, die net als een kelk dicht bij de bloem aansluiten.

De mannelijke bloem is iets groter dan de vrouwelijke bloem.

Beide bezitten 4 + 4 tepalen (aan de buitenzijde sterk behaard), de buitenste tepalen zijn iets breder dan de binnenste.

De mannelijke bloem bezit ongeveer 15 meeldraden, waarvan de antheren openen met klepjes die aan de bovenzijde blijven hangen.

De vrouwelijke bloem draagt een 30-tal staminodia rond de ongeveer 30 centraal geplaatste vrije carpellen.

Deze eigenschappen kan u zelf allemaal komen waarnemen in onze Plantentuin. Prachtig, nietwaar?

*De “Plant van de Maand” is een ander verhaal. Onze *Prinsepia utilis* is momenteel zeer sterk ingesnoeid, wegens haar inderdaad sterke groei, maar dat maakt dat haar bloei enigszins later komt (of helemaal niet?). Ik gok op het eerste, haar bloei zal wat later komen, in verminderde vorm weliswaar, maar (hopelijk) toch voldoende om tot vruchtzetting te komen. En dan kan u de buitengewone, exorbitante steentjes komen bewonderen in de herfst.*

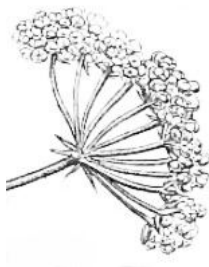
Beste Vrienden, de Plantentuin is elke dag een bezoek waard.

U zal elke keer nieuwe planten leren kennen, u zal elke keer nieuwe waarnemingen verrichten aan planten die u al lang kent, en u zal verrast worden door de min of meer verborgen schoonheid van al onze planten!

Tot ziens, binnenkort, in de Plantentuin...

Uw redacteur,

Paul Goetghebeur

De Schermbloemenfamilie

Een van de eerste voorjaarsbloeiërs die onze bermen tot meer dan een meter hoog met witte bloemen siert is het fluitenkruid, *Anthriscus sylvestris*. In de lente lijkt het alsof sommige wandelwegen abundant met wit kantwerk afgeboord zijn en even is deze schermbloemige de koningin van de bloemenwereld. Als de weken verstrijken, ontplooiën andere soorten uit deze familie geleidelijk hun schermen; zevenblad (*Aegopodium podagraria*), dolle kervel (*Chaerophyllum temulum*), hondspeterselie (*Aethusa cynapium*), heggendoornzaad (*Torilis japonica*),... tot er in de zomer meerdere tegelijkertijd bloeien en het soms moeilijk wordt om de soorten uit elkaar te kennen.

In de regel zijn de schermbloemigen één- of tweejarige kruiden, vaak met een zigzaggende stengel met ribben, haren of vlekjes. De bladeren staan verspreid, zijn meestal samengesteld en hebben veelal een duidelijke schede aan de voet, die bij sommige soorten zoals de reuzenberenklauw (*Heracleum mantegazzianum*) of de grote engelwortel (*Angelica archangelica*) echt wel indrukwekkend “opgeblazen” kan zijn. Een uitzondering op deze regels kunnen we bewonderen in de Plantentuin. Even voorbij de mammoetboom vind je struikgoudscherm (*Bupleurum fruticosum*), een verhoude soort, die dus doorlevend is, met een enkelvoudig blad, en zonder bladschede aan de basis.

Het meest opvallende kenmerk van de familie is natuurlijk het feit dat de kleine, vijftallige bloemetjes in – meestal samengestelde – schermen staan. Een scherm is een bloeiwijze waarbij alle bloemstelen of

stralen uit één punt ontspringen. Op de plek waar die stralen ontstaan, zie je soms ook één of meerdere kleine blaadjes staan die samen het omwindsel vormen.

Spreekt men van een samengesteld scherm, dan betekent dat dat de schermen niet eindigen bij een bloemetje maar zelf weer uitlopen op een kleiner schermpje. Aan de basis van deze schermpjes kan ook weer een krans van één of meerdere kleine schutblaadjes staan die samen het omwindseltje vormen.

Sommige schermen zijn plat zoals bij het fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*), sommige zijn bijna helemaal bol zoals bij de grote engelwortel (*Angelica archangelica*) die we terugvinden aan de oevers van veel Vlaamse waterwegen.

De bloemetjes hebben witte, gele of geelgroene kroonblaadjes met een opvallend naar binnen geplooid top die afwisselend met de 5 meeldraden ingeplant staan. De kleine vijftandige kelk is vaak onduidelijk of ontbreekt zelfs. Met een loep kan je 2 stijlen ontwaren waarvan de voet opgezwollen is tot een stijlkussen dat nectar afgeeft. Omdat de nectar dus echt wel voor 't grijpen ligt, zie je ook altijd een massa insecten op en rond deze bloemen. Meestal zijn de buitenste kroonblaadjes van de buitenste bloemen van een scherm groter dan de andere, op deze manier vallen de bloemschermen nog beter op.

Toch bloeien niet alle planten uit deze familie met herkenbare schermen. Ook het genus kruisdistel of *Eryngium*, met oa. de prachtige blauwe zeedistel (*Eryngium maritimum*), heeft bloeiwijzen die je op het eerste zicht eerder bij de composieten zou plaatsen. De stelen van de bloemschermpjes zijn zo kort dat de schermpjes

vrijwel tot bloemhoofdjes teruggedrongen zijn. Deze zijn door een omhulsel van stekelige omwindselbladeren omgeven. De kelkbladen zijn bij deze plant zeer goed ontwikkeld.

Ook *Sanicula epipactis*, een prachtig vroegbloeiertje in de border aan de ingang van de serres, ziet er op het eerste gezicht niet uit als een schermbloemige, door haar zeer grote omwindselbladeren en zeer kort gesteelde, gecompacteerd bloemetjes.

Schermbloemen zijn in de regel lichtminnende planten die we vooral in volle zomer te zien krijgen. Heelkruid (*Sanicula europaea*) is echter een echte bosplant. Deze plant is niet alleen qua standplaats een uitzondering. De bloeiwijze bestaat uit een onregelmatig scherm van bloemetjes die in bolronde hoofdjes staan. Ieder hoofdje bestaat meestal uit 3 zittende, tweeslachtige bloemen met daarrond een krans van 8 tot 10 kortgesteelde mannelijke bloemetjes. Ook dit is vrij uitzonderlijk want bij de meeste schermbloemigen zitten de tweeslachtige bloemen aan de buitenzijde.

In en rond het bos kom je ook wel andere schermbloemigen tegen zoals doller kervel (*Chaerophyllum temulum*) die een voorkeur heeft voor halfschaduw en soms ook gewone engelwortel (*Angelica sylvestris*), heggendoornzaad (*Torilis japonica*) en fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*).

Planten uit de schermbloemenfamilie hebben vaak sterk aromatische delen en zijn dan ook geliefd in de keuken. Denk maar aan kervel, venkel, peterselie, lavas en selder waarvan de geurige bladeren rijkelijk in de Vlaamse keukens gebruikt worden. Maar ook anijs, karwij en koriander zijn afkomstig van schermbloemigen. De 2-delige splitvruchten hebben vaak oliestriemen die ervoor zorgen dat de zaden een heerlijke geur en smaak afgeven.

Conium maculatum L.

C.P. Schmidt. gez. u lith.

De meeste planten uit deze familie die hier bij ons voorkomen hebben een penwortel. En ook daar maken we graag gebruik van om ons vitaminegehalte op peil te houden; pastinaak, alle kleuren wortels en peterseliewortel zijn niet weg te denken uit de winterkeuken.

't Is echter niet al heerlijkheid wat de klok slaat in deze familie. De planten bevatten vaak furocumarinen, stoffen die hen beschermen tegen insectenvraat maar die onze huid gevoelig maken voor zonlicht met als gevolg rode jeukende vlekken, blaren en bij de reuzenberenklauw (*Heracleum mantegazzianum*) zelfs letsels die lijken op brandwonden. Geen plantjes om zonder handschoenen of lange broek aan te pakken!

En dan spreken we nog niet van de zwaar giftige familieleden zoals dodemansvingers (*Oenanthe crocata*) en waterscheerling (*Cicuta virosa*) aan de waterkanten en de gevlekte scheerling (*Conium maculatum*) die begin juni massaal de middenbermen van steeds meer autostrades bebloemt. Een extract van deze soms metershoge plant werd bij de oude Grieken gebruikt om het doodsvonnis te voltrekken en volgens de overlevering zou Socrates gestorven zijn na het drinken van een beker met dit gif.

Maar toch is het een onschadelijke, niet-giftige schermbloemige die het meest vervloekt en gehaat wordt en dat is... het zevenblad (*Aegopodium podagraria*)! Deze inheemse plant heeft namelijk geen penwortel maar rizomen of wortelstokken waarmee hij snel terrein verovert in veel Vlaamse tuinen. Wie niet valt voor de fraaie bloempjes of niet wil genieten van de jonge blaadjes in een slaatje of stoofschotel en de plant dus uit zijn tuin wil, begint een gevecht dat héél lang kan duren...

Kristel Keppens

PLANT VAN DE MAAND

Prinsepia utilis

Inleiding

Bij deze plant ben ik vooral onder indruk gekomen door het prachtige steentje dat in elke vrucht aanwezig is. Maar daarnaast zijn ook de krachtige groei, de bebladerde doornen, de vroege lentebloei elementen die mij voor deze soort hebben laten kiezen...

Bij de beschrijving door Royle (1835: 206) komen we een en ander te weten over de persoon aan wie dit genus is opgedragen en wiens naam ze draagt:

“I have had much pleasure in dedicating this Chrysobalaneous genus to my friend, Mr. James Prinsep, Secretary of the Asiatic Society of Bengal, who, though not a botanist, contributes most essentially to the progress and right understanding of an important branch of the science, the Geography of Plants, by his researches into the meteorology of India. He is moreover well entitled to the honour by the zeal with which, in a debilitating climate, he promotes the different branches of science, besides those in which he himself excels, by giving the gratuitous aid of his varied talents, in editing and publishing at his own risk, the “Journal of the Asiatic Society of Bengal”, a publication filled with original communications on all branches of sci-

ence by contributors in India. This I have done with the liberal consent of my friend, Dr. Lindley, who previously possessed this plant from Dr. Wallich, though it is not enumerated in the latter's Catalogue."

In Wikipedia kan u zelf meer lezen over de werkelijk indrukwekkende prestaties van deze James Prinsep, echt een veelzijdig figuur!

We starten zoals gewoonlijk bij de orde, de familie, etc. waartoe deze soort nu wordt gerekend.

De vermelding door Royle van "this Chrysobalaneous genus" is een verwijzing naar de familie Chrysobalanaceae, die niet nauw verwant is met de Rozenfamilie. Maar de bouw van het vruchtbeginsel en de uiteindelijke vorming van een steenvrucht lijken wel enigszins in deze richting te wijzen. De vruchtbouw is bij veel genera en families echter een kenmerk dat ons vaak op het verkeerde spoor heeft gezet!

Orde Rosales

Deze orde is opgebouwd uit drie takken, enerzijds de Rozenfamilie (Rosaceae) en anderzijds de Olmenfamilie (Ulmaceae), de Hennepfamilie (Cannabaceae), de Moerbeifamilie (Moraceae) en de Brandnetelfamilie (Urticaceae), met daar tussenin een takje met 4 families waaronder de Wegedoornfamilie (Rhamnaceae) en de Olijfwilgfamilie (Elaeagnaceae).

Zoals vrijwel altijd is het ook hier moeilijk om (macro)morfologische kenmerken aan te duiden waarmee deze groepen van families zich zouden laten identificeren.

Familie Rosaceae

Dit is een gerespecteerde familie, waarvan veel leden gekweekt worden als een belangrijke bron van voedsel en van overtalrijke sierplanten, met meer dan 123 genera en ruim 5500 soorten (dit laatste aantal is wel sterk afhankelijk van de gebruikte soortsopvatting!).

In deze familie treffen we een bonte assemblage aan van zeer diverse types bloemen en vruchten, bladeren mét en zonder stipulen, enkelvoudige en samengestelde bladeren, kruidjes tot struiken en bomen, met andere woorden: opnieuw zeer moeilijk om te karakteriseren op grond van morfologische kenmerken.

De familie wordt nu opgedeeld in drie onderfamilies: Dryadoideae, Rosoideae, en Amygdaloideae, waarvan de laatste twee verder worden onderverdeeld in talrijke tribus.

Maar ook deze onderfamilies zijn nog bijzonder variabel inzake bloem- en vruchtbouw, en even moeilijk te karakteriseren.

Deze indeling staat zwaar in tegenstelling ten opzichte van de vroegere, morfologisch gebaseerde indeling van de familie, maar de moleculaire gegevens hebben duidelijk aangetoond dat die oude indeling op zeer los zand (i.c. vruchtbouw) was gefundeerd...

Onderfamilie Amygdaloideae

Deze grote onderfamilie wordt nu verder opgedeeld in 9 (negen!) tribus: Neillieae, Spiraeaceae, Lyonothamneae, Amygdaleae,

Sorbarieae, Exochordeae, Kerrieae, Gillenieae, Maleae.

Inzake naamgeving is elk van deze tribus gebaseerd op de naam van een genus waarvan momenteel een of meerdere soorten aanwezig zijn in onze collectie. Wat ten overvloede aantoont dat deze familie populair is in tuinen allerhande!

Tribus Exochordeae

Tot deze kleine tribus behoren drie genera, die eveneens alle drie aanwezig zijn in onze Plantentuin: *Exochorda*, *Oemleria*, en *Prinsepia*.

Exochorda (1-3 soorten) met *Exochorda racemosa* is te vinden op meerdere plaatsen in het Arboretum Azië.

Oemleria cerasiformis (monotypisch genus) is aanwezig in het Arboretum Amerika.

Prinsepia (4 soorten) is door drie soorten vertegenwoordigd, *Prinsepia sinensis* in de Systematiek Eudicotylen, *Prinsepia uniflora* bij de Kleine Vijver, en *Prinsepia utilis* ook in de Systematiek Eudicotylen.

Wat deze drie genera als gemeenschappelijke kenmerken delen zijn de volgende:

*bladeren enkelvoudig, zonder stipulen (of met bijzonder kleine stipulen?),

*bloemen met een min of meer konisch verbrede bloembodem, waarop dan de bloemdelen vrij staan ingeplant,

*de vruchten daarentegen zijn uiteenlopend, van kokervruchten (*Exochorda*) naar steenvruchten (*Oemleria*, *Prinsepia*).

Het genus Prinsepia

In dit genus worden nu 4 soorten erkend, van NO Pakistan over de Himalaya tot ver in China.

Wanneer u googelt, tik dan in: Prinsepia en FoC (= Flora of China), en dan komt de behandeling van dit genus in deze flora tevoorschijn, met een algemene beschrijving van het genus, een sleutel tot de soorten, een beschrijving van elke soort apart, en met een figuur voor twee soorten, waaronder de soort die hier wordt besproken.

De soort Prinsepia utilis

Deze soort heeft een areaal dat loopt van NW Pakistan over de Himalaya tot in Tibet.

Deze plant groeit uit tot een flinke struik, met opgaande en uiteindelijk overhangende takken.

De takken blijven lang groen, ze zijn volledig en dicht bezet met huidmondjes, waardoor een grijsgroene kleur is ontstaan.

Het blad is kort gesteeld, 5-9 mm, deze bladsteel is licht behaard met zeer korte gebogen haartjes.

De bladschijf is breed ellipsvormig, met de grootste breedte ongeveer in het midden. De bladeren op de vegetatieve takken zijn wat breder dan die op de bloeiende takken.

De basis is iets kort aflopend, wigvormig tot bijna rond, de top is versmallend en daardoor iets acuminaat, top scherp.

De bladrand is fijn en scherp gezaagd, met de puntjes naar voor gericht.

De nervatuur is 2^e tot 3^e graads semicraspedodroom: de primaire zijnerf buigen om en verbinden zich met de volgende zijnerf, maar op deze bocht vormt zich een secundaire (of daarop een tertiaire) zijnerf die tot de bladrand loopt en daar een tandje vormt.

De bladschijf is helemaal kaal, zowel aan de boven- als aan de onderzijde.

Stipulen zijn ofwel zeer klein ofwel ontbrekend (niet zeker!), vaak is er iets aanwezig als zeer kleine bruine structuurtjes.

De okselknoppen van het blad staan dalend serieel, met eerst een takje dat tot een doorn is ontwikkeld, een grote of een kleinere doorn, resp. met of zonder blad(eren).

De tweede okselknop groeit uit tot mogelijk een bloemgestel.

Daarna volgt nog een derde (of tweede, indien geen bloemgestel aanwezig is) nog niet uitgroeiende okselknop (als reserve?).

De takdoorn is grijsgroen met een bruine top, die aan de basis nog een minuscuul bruin schubje draagt (een niet-ontwikkeld blad!).

Het bloemgestel is botryoid, met 5-11 bloemen, waarvan de terminale bloem duidelijk groter en beter ontwikkeld is dan de bloemen er net onder, en in bloei komt net na of tegelijk met de laagste bloemen.

Elke bloem, behalve de terminale bloem, zit in de oksel van een zeer klein schutblad.

De bloei is voorzien voor in december tot in februari, sterk afhankelijk van de weersomstandigheden.

De bloem heeft een bloemsteel van ongeveer 1 cm lengte.

Er is een brede bloembodem, waarop aan de buitenzijde twee zeer kleine steelblaadjes zitten, en aan de rand draagt hij de 5 kelkbladen en de 5 kroonbladen.

De buitenste kelkbladen zijn groen en wat kleiner dan de binnenste, die een witte tot doorschijnende rand bezitten.

De witte kroonbladen zijn genageld: ze zitten met een smalle basis vast op de rand van de bloembodem, en het vrije deel is groot en rond.

De ongeveer 40 meeldraden zitten vast op en langs een brede, lichtgroene discus.

De stamper is opgebouwd uit een gele stempel, een korte lichtgele stijl, en een hartvormig vruchtbeginsel met een excentrieke plaatsing van de stijl aan de bovenzijde van het hartje.

De vrucht is een typische steenvrucht, met een dikke, vlezige wand waarin een steentje tot ontwikkeling komt. De rijpe vrucht wordt dan (donker)blauw van kleur, en het steentje krijgt dan een endocarp met fijne groefjes en kartelingen, waardoor een prachtig patroon ontstaat! Maar je moet dan wel goed kijken, en bij voorkeur met een loep, want dan pas komt het geheim tevoorschijn...

Paul Goetghebeur

Bomen van A tot Z

(Vervolg)

***Quercus myrsinifolia* (MDT) Fagaceae 2002 0816 W**

Areaal: Japan, Korea, China, Indochina

IUCN status: LC (least concern)

Een wintergroene eik, met niet-gelobde bladeren. De jonge bladeren zijn rood getint.

Deze soort behoort tot de sectie *Cyclobalanopsis*, en deze planten worden gekenmerkt door zeer fraaie napjes, die als het ware bestaan uit in elkaar geschoven onderdelen, met telkens een uitstekend randje.

***Rhaphiolepis bibas* (syn *Eriobotrya japonica*) (MDT)**

Rosaceae 2000 0672 G

Areaal: Z China

IUCN status: geen gegevens

Als eerste is deze plant beschreven door Thunberg als *Mespilus japonica*, dus als de (bijzonder lekkere!) Japanse mispel!

Maar door de opname van het genus *Eriobotrya* in *Rhaphiolepis* (en de aanwezigheid van een *Rhaphiolepis japonica*) moest een andere naam worden gevonden: *Crataegus bibas* was beschreven door Loureiro, en dit epitheton heeft nu voorrang op de andere die van latere datum zijn.

Alternatief:

Robinia pseudoacacia

Rhododendron micranthum

Romneya coulteri

***Sapindus mukorossi* (MDT) Sapindaceae 2002 1291 A**

Areaal: India tot warmgematigd O Azië

IUCN status: LC (least concern)

De bladeren, zijn die even of oneven geveerd? Twijfelachtig!

Bladstand is verspreid, zoals bij de meeste soorten in deze familie.

De okselknoppen zijn dalend serieel.

Het vruchtbeginsel bezit eerst drie hokken, slechts een groeit uit (vergelijk een *Aesculus* vrucht!).

Alternatief:

Sequoia sempervirens

Sequoiadendron giganteum

Sycopsis sinensis

***Tilia endochrysea* (KLV) Malvaceae 2015 2844 W**

Areaal: ZO China

IUCN status: LC (least concern)

Het blad vertoont hydathoden (waterkliertjes) aan het uiteinde van de nerven.

Opvallend is het zigzag patroon van de takjes, die sympodiaal uitgroeien: de stengeltop verdroogt, en de okselknop van het bovenste blad groeit uit.

Bij de bloei is het smalle blaadje op het bloemgestel niet vergroeid met de takjes ervan, waardoor deze soort sterk afwijkt van alle andere lindesoorten, en dus tot een eigen sectio Endochryseae wordt gerekend. Maar hier wachten we nog eventjes op de eerste bloei, vol spanning!

Alternatief:

Taiwania cryptomerioides

Thujopsis dolabrata

Taxodium distichum

Tetracentron sinense

Umbellularia californica (AAM) Lauraceae 2003 2058 G

Areaal: ZW Noord-Amerika

IUCN status: LC (least concern)

De sterke geur van de gekneusde bladeren is wel bijzonder opvallend.

Nervatuur is brochidodroom (de zijnerf van de hoofdnerf buigen om naar de volgende zijnerf, ze bereiken de bladrand niet waardoor deze bladeren gaafrandig zijn).

Bloem- en vruchtbouw zijn zeer kenmerkend voor de familie !

Alternatief:

Ulmus pumila

Vitex agnus-castus (MDT) Lamiaceae 2000 0516 G

Areaal: Mediterraan tot Pakistan

IUCN status: DD (data deficient)

Omwille van de bloeikenmerken (dichasium, verarmend naar monochasia, i.c. schicht) en gesteund door moleculaire gegevens is dit genus overgeplaatst van de Verbenaceae naar de Lamiaceae.

Het architectuurmodel van Leeuwenberg zorgt voor de half-bolvormige uitgroei als struik.

Alternatief:

Viburnum farreri

Wollemia nobilis (S18) Araucariaceae 2006 1234 Z

Areaal: ZO Australië

IUCN status: CR (critically endangered)

Deze “pinosaurus” is ontdekt in 1994 in het National Park Wollemi in de Blue Mountains ten N van Sydney door de ranger David Noble, en is dan beschreven in 1995 als een nieuw genus in de familie Araucariaceae.

Deze plant is meegebracht naar Gent door An Van den Borre in 2006, en aangeplant in deze serre in 2009.

De eerste mannelijke kegel is opgemerkt in 2019, de eerste vrouwelijke kegels in 2023.

Er zijn stekken genomen van deze plant, met als doel het in open lucht laten opgroeien van deze groot wordende boom, in de hoop op blijvende minder strenge winters...

Xanthoceras sorbifolium (in opkweek) Sapindaceae 2016 1368 G

Areaal: N & O China, Korea

IUCN status: geen gegevens

We hebben ooit een exemplaar van deze soort gehad, in de vroegere dicotylencollectie, maar die was te sterk uitgegroeid om nog verplant te worden.

De bloei is zeer mooi, van geel naar vuurrood !

Alternatief:

Xanthocypris vietnamensis

Yucca "baccata" (MDT) Ruscaceae 2004 1575 G

Areaal (van deze foute naam!): ZW USA & N Mexico

Tenminste vanaf 2011 staat deze plant hier en heeft ze alle winters goed overleefd.

Deze naam lijkt me verdacht, want deze soort wordt ook genoemd: broadleaf yucca, terwijl onze plant net opvallend smalle bladeren bezit.

De bloei & mogelijke vruchtzetting zullen ons wellicht een indicatie bezorgen over haar werkelijke identiteit. De sleutel in de Flora of North America geeft trouwens als resultaat *Yucca angustissima*, en de beschrijving klopt goed met onze plant, die als IUCN status LC (least concern) heeft gekregen.

Zelkova carpinifolia (KLV) Ulmaceae 1900 1009 U

Areaal: O Turkije tot N Iran

IUCN status = VU (vulnerable)

Deze boom is een van onze Belgische kampioenen !

Nervatuur is primair craspedodroom (elke zijnerf van de hoofdnerf bereikt de bladrand en vormt daar een tand), de basis van de lamina is sterk asymmetrisch.

Het architectuurmodel van Troll verklaart de kronkelende stam.

Alternatief:

Zanthoxylum planispinum

Paul Goetghebeur

Familienamen, *een voorstel van vertaling*

Paul Goetghebeur

Hieronder kan u een lijst raadplegen van vertalingen van wetenschappelijke namen van de 443 families die momenteel vrij algemeen erkend zijn bij de Bloemplanten. Veel van deze familienamen zijn u wellicht totaal onbekend, omdat ze enkel in de tropen voorkomen en omdat veel van die “rare” namen toebehoren aan kleine families met een beperkt areaal. U zal trouwens merken dat veel van die “Nederlandse” namen gewoon bestaan uit de naam van het typegenus met “familie” erachteraan geplaatst...

Deze Nederlandse namen vormen een voorstel, en moeten niet gezien worden als een “standaard”, maar als een poging tot eenvormigheid. Er zijn daarom aanpassingen mogelijk, mits goed geargumenteed.

Bij enkele namen er is een commentaar voorzien, vooral wanneer er alternatieve namen “op de markt” aanwezig zijn...

A canthaceae	Acantfamilie
Achariaceae	Achariafamilie
Achatocarpaceae	Achatocarpusfamilie
Acoraceae	Kalmoesfamilie
Actinidiaceae	Kiwifamilie
Adoxaceae	Muskuskruidfamilie
Aextoxicaceae	Aextoxiconfamilie

Agapanthaceae	Agapanthusfamilie
Agavaceae	Agavefamilie
Agdestidaceae	Agdestisfamilie
Aizoaceae	Middagbloemfamilie
<i>Voor deze familie wordt ook wel de naam Ijskruidfamilie gebruikt, naar de naam van een genus. Middagbloem geeft beter een algemeen kenmerk van de familie weer.</i>	
Akaniaceae	Akaniafamilie
Alismataceae	Waterweegbreefamilie
Alliaceae	Lookfamilie
Alseuosmiaceae	Alseuosmiafamilie
Alstroemeriaceae	Incalelifamilie
Altingiaceae	Amberboomfamilie
Alzateaceae	Alzateafamilie
Amaranthaceae	Amarantfamilie
Amaryllidaceae	Narcisfamilie
Amborellaceae	Amborellafamilie
Anacampserotaceae	Anacampserosfamilie
Anacardiaceae	Pruikenboomfamilie
Ancistrocladaceae	Ancistrocladusfamilie
Anisophylleaceae	Anisophylleafamilie
Annonaceae	Annonafamilie
Aphanopetalaceae	Aphanopetalumfamilie
Aphloiaceae	Aphloiafamilie
Aphyllanthaceae	Aphyllanthesfamilie
Apiaceae	Schermbloemenfamilie
<i>Zoals in nog meer dergelijke gevallen houden we hier vast aan de zeer goede, beschrijvende vorm van een typisch kenmerk voor deze familie.</i>	
Apocynaceae	Maagdenpalmfamilie

Apodanthaceae	Apodanthesfamilie
Aponogetonaceae	Aponogetonfamilie
Aquifoliaceae	Hulstfamilie
Araceae	Aronskelkfamilie
Araliaceae	Klimopfamilie
Arecaceae	Palmenfamilie
Argophyllaceae	Argophyllumfamilie
Aristolochiaceae	Pijpbloemfamilie
Asaraceae	Asarumfamilie
Asparagaceae	Aspergefamilie
Asphodelaceae	Asfodelusfamilie
Asteliaceae	Asteliafamilie
Asteraceae	Asterfamilie
Asteropeiaceae	Asteropeiafamilie
Atherospermataceae	Atherospermafamilie
Austrobaileyaceae	Austrobaileyafamilie

B alanopaceae	Balanopsfamilie
Balanophoraceae	Balanophorafamilie
Balsaminaceae	Balsemienfamilie
Barbeuiaceae	Barbeuiafamilie
Barbeyaceae	Barbeyafamilie
Basellaceae	Basellafamilie
Bataceae	Batisfamilie
Begoniaceae	Begoniafamilie
Berberidaceae	Berberisfamilie

Hiervoor wordt vaak de naam Zuurbesfamilie gebruikt, naar de naam van één soort uit het genus. Eigenlijk zou bij voorkeur de naam van een genus worden gebruikt om tot de familienaam te komen.

Berberidopsidaceae	Berberidopsisfamilie
Betulaceae	Berkenfamilie
Biebersteiniaceae	Biebersteiniafamilie
Bignoniaceae	Trompetboomfamilie
Bixaceae	Orleaanfamilie
Blandfordiaceae	Blandfordiafamilie
Bonnetiaceae	Bonnetiafamilie
Boraginaceae	Ruwbladigenfamilie

Met deze naam wijken we af van de klassieke vorm: in plaats van de naam van een genus gebruiken we hier een beschrijvende term, maar wel een die zeer goed past bij deze familie.

Boryaceae	Boryafamilie
Brassicaceae	Kruisbloemenfamilie
Dit is een geval zoals bij de Boraginaceae.	
Bromeliaceae	Bromeliafamilie
Brunelliaceae	Brunelliafamilie
Bruniaceae	Bruniafamilie
Burmanniaceae	Burmanniafamilie
Burseraceae	Mirrefamilie
Butomaceae	Zwanenbloemfamilie
Buxaceae	Buxusfamilie
Byblidaceae	Byblisfamilie

C abombaceae	Cabombafamilie
Cactaceae	Cactusfamilie
Calceolariaceae	Calceolariafamilie
Calophyllaceae	Prachtbladfamilie
Calycanthaceae	Specerijstruikfamilie
Calyceraceae	Calycerafamilie

Campanulaceae	Klokjesfamilie
Campynemataceae	Campynemafamilie
Canellaceae	Canellafamilie
Cannabaceae	Hennepfamilie
Cannaceae	Cannafamilie
Capparaceae	Kappertjesfamilie
Caprifoliaceae	Kamperfoelifamilie
Cardiopteridaceae	Cardiopterisfamilie
Caricaceae	Papayafamilie
Carlemanniaceae	Carlemanniafamilie
Caryocaraceae	Souarinootfamilie
Caryophyllaceae	Anjerfamilie
Casuarinaceae	Casuarinafamilie
Celastraceae	Kardinaalsmutsfamilie
Centroplacaceae	Centroplacusfamilie
Cephalotaceae	Cephalotusfamilie
Ceratophyllaceae	Hoornbladfamilie
Cercidiphyllaceae	Koekjesboomfamilie
Chloranthaceae	Chloranthusfamilie
Chrysobalanaceae	Chrysobalanusfamilie
Circaeasteraceae	Circaeasterfamilie
Cistaceae	Zonneroosjesfamilie
Cleomaceae	Cleomefamilie
Clethraceae	Clethrafamilie
Clusiaceae	Clusiafamilie
Codonaceae	Codonfamilie
Colchicaceae	Herfsttijloosfamilie
Columelliaceae	Columelliafamilie
Combretaceae	Combretumfamilie
Commelinaceae	Commelinafamilie

Connaraceae	Connarusfamilie
Convolvulaceae	Windefamilie
Corbichoniaceae	Corbichoniafamilie
Cordiaceae	Cordiafamilie
Coriariaceae	Coriariafamilie
Cornaceae	Kornoeljefamilie
Corsiaceae	Corsiafamilie
Corynocarpaceae	Karakafamilie
Costaceae	Costusfamilie
Crassulaceae	Vetplantenfamilie
Crossosomataceae	Crossosomafamilie
Crypteroniaceae	Crypteroniafamilie
Ctenolophonaceae	Ctenolophonfamilie
Cucurbitaceae	Komkommerfamilie
Cunoniaceae	Cunoniafamilie
Curtisiaceae	Curtisiafamilie
Cyclanthaceae	Cyclanthusfamilie
Cymodoceaceae	Cymodoceafamilie
Cynomoriaceae	Cynomoriumfamilie
Cyperaceae	Cypergrassenfamilie
Cyrillaceae	Cyrillafamilie
Cytinaceae	Cytinusfamilie

Daphniphyllaceae Daphniphyllumfamilie

Dasypogonaceae	Dasypogonfamilie
Datisceae	Datiscafamilie
Degeneriaceae	Degeneriafamilie
Diapensiaceae	Diapensiafamilie
Dichapetalaceae	Dichapetalumfamilie

Didiereaceae	Didiereafamilie
Dilleniaceae	Dilleniafamilie
Dioncophyllaceae	Dioncophyllumfamilie
Dioscoreaceae	Yamswortelfamilie
<i>Bij deze familie vinden we in onze lokale flora's vaak Spekwortelfamilie, naar de enige inheemse soort uit deze familie. Yamswortel is meer globaal verantwoord.</i>	
Dipentodontaceae	Dipentodonfamilie
Dipterocarpaceae	Merantifamilie
Dirachmaceae	Dirachmafamilie
Doryanthaceae	Doryanthesfamilie
Droseraceae	Zonnedauwfamilie
Drosophyllaceae	Drosophyllumfamilie

E benaceae	Ebbenhoutfamilie
Ecdeiocoleaceae	Ecdeiocoleafamilie
Ehretiaceae	Ehretiafamilie
Elaeagnaceae	Duindoornfamilie
Elaeocarpaceae	Elaeocarpusfamilie
Elatinaceae	Glaskroosfamilie
Emblingiaceae	Emblingiafamilie
Ericaceae	Heidefamilie
Eriocaulaceae	Eriocaulonfamilie
Erythroxylaceae	Cocastruikfamilie
Escalloniaceae	Escalloniafamilie
Eucommiaceae	Eucommiafamilie
Euphorbiaceae	Wolfsmelkfamilie
Euphroniaceae	Euphroniafamilie
Eupomatiaceae	Eupomatiafamilie

Eupteleaceae   Eupteleafamilie

Fabaceae   Vlinderbloemenfamilie

Ook hier heeft een beschrijvende naam het pleit gewonnen.

Fagaceae   Beukenfamilie

Flagellariaceae   Flagellariafamilie

Fouquieriaceae   Ocotillofamilie

Francoaceae   Francoafamilie

Frankeniaceae   Frankeniafamilie

Garryaceae   Koortsstruikfamilie

Geissolomataceae   Geissolomafamilie

Gelsemiaceae   Gelsemiumfamilie

Gentianaceae   Gentiaanfamilie

Geraniaceae   Ooievaarsbekfamilie

Gerrardinaceae   Gerrardinafamilie

Gesneriaceae   Gesneriafamilie

Gisekiaceae   Gisekiafamilie

Gomortegaceae   Queulefamilie

Goodeniaceae   Goodeniafamilie

Goupiaceae   Goupiafamilie

Griselinaceae   Griseliniafamilie

Grossulariaceae   Ribesfamilie

Grubbiaceae   Grubbiafamilie

Guamatelaceae   Guamatelafamilie

Gunneraceae   Gunnerafamilie

Gyrostemonaceae   Gyrostemonfamilie

H aemodoraceae	Haemodorumfamilie
Halophytaceae	Halophytumfamilie
Haloragaceae	Vederkruidfamilie
Hamamelidaceae	Toverhazelaarfamilie
Hanguanaceae	Hanguanafamilie
Heliconiaceae	Heliconiafamilie
Heliotropiaceae	Heliotroopfamilie
Helwingiaceae	Bloem-op-bladfamilie
Hemerocallidaceae	Daglelifamilie
Hernandiaceae	Hernandiafamilie
Himantandraceae	Himantandrafamilie
Huaceae	Lookboomfamilie
Humiriaceae	Humiriafamilie
Hyacinthaceae	Hyacintfamilie
Hydatellaceae	Hydatellafamilie
Hydnoraceae	Hydnorafamilie
Hydrangeaceae	Hortensiafamilie
Hydrocharitaceae	Waterkaardefamilie
Hydroleaceae	Hydroleafamilie
Hydrophyllaceae	Bosliefjesfamilie
Hydrostachyaceae	Hydrostachysfamilie
Hypericaceae	Hertshooifamilie
Hypoxidaceae	Hypoxisfamilie

I cacinaceae	Icacinafamilie
Iridaceae	Irisfamilie
Irvingiaceae	Irvingiafamilie
Iteaceae	Iteafamilie

Ixioliriaceae	Ixiolirionfamilie
Ixonanthaceae	Ixonanthesfamilie

J aponoliriaceae	Japonolirionfamilie
Joinvilleaceae	Joinvilleafamilie
Juglandaceae	Okkernootfamilie
Juncaceae	Russenfamilie
Juncaginaceae	Zoutgrasfamilie

K ewaceae	Kewafamilie
Kirkiaceae	Kirkiafamilie
Koeberliniaceae	Koeberliniafamilie
Krameriaceae	Krameriafamilie

L acistemataceae	Lacistemafamilie
Lactoridaceae	Lactorisfamilie
Lamiaceae	Lipbloemenfamilie
<i>Hier opnieuw een beschrijvende vorm.</i>	
Lanariaceae	Lanariafamilie
Lardizabalaceae	Augurkenstruikfamilie
Lauraceae	Laurierfamilie
Laxmanniaceae	Laxmanniafamilie
Lecythidaceae	Paranootfamilie
Lentibulariaceae	Blaasjeskruidfamilie
Lepidobotryaceae	Lepidobotrysfamilie
Liliaceae	Lelifamilie
Limeaceae	Limeumfamilie

Limnanthaceae	Moerasbloemfamilie
Linaceae	Vlasfamilie
Linderniaceae	Linderniafamilie
Loasaceae	Brandwindefamilie
Loganiaceae	Braaknootfamilie
Lophiocarpaceae	Lophiocarpusfamilie
Lophopyxidaceae	Lophopyxisfamilie
Loranthaceae	Loranthusfamilie
Lowiaceae	Lowiafamilie
Lythraceae	Kattenstaartfamilie

M acarthuriaceae	Macarthuriafamilie
Magnoliaceae	Magnoliafamilie
Malpighiaceae	Malpighiafamilie
Malvaceae	Kaasjeskruidfamilie
Marantaceae	Marantafamilie
Marcgraviaceae	Marcgraviafamilie
Martyniaceae	Gemzenhoornfamilie
Maundiaceae	Maundiafamilie
Mayacaceae	Mayacafamilie
Mazaceae	Mazusfamilie
Melanthiaceae	Melanthiumfamilie
Melastomataceae	Melastomafamilie
Meliaceae	Mahoniehoutfamilie
Menispermaceae	Sikkelzaadfamilie
Menyanthaceae	Watergentiaanfamilie
Metteniusaceae	Metteniusafamilie
Microteaceae	Microteafamilie
Misodendraceae	Misodendrumfamilie

Mitrastemonaceae	Mitrastemonfamilie
Molluginaceae	Mollugofamilie
Monimiaceae	Monimiafamilie
Montiaceae	Bronkruidfamilie
Montiniaceae	Montiniafamilie
Moraceae	Moerbeifamilie
Moringaceae	Mieriksboomfamilie
Muntingiaceae	Muntingiafamilie
Musaceae	Banaanfamilie
Myodocarpaceae	Myodocarpusfamilie
Myricaceae	Gagelfamilie
Myristicaceae	Muskaatnootfamilie
Myrothamnaceae	Myrothamnusfamilie
Myrtaceae	Mirtefamilie

N amaceae	Namafamilie
Nartheciaceae	Beenbreekfamilie
Nelumbonaceae	Lotusfamilie
Nepenthaceae	Nepenthesfamilie
Neuradaceae	Neuradafamilie
Nitrariaceae	Nitrariafamilie
Nothofagaceae	Schijnbeukenfamilie
Nyctaginaceae	achtschonefamilie
Nymphaeaceae	Waterleliefamilie
Nyssaceae	Tupeloboomfamilie

O chnaceae	Ochnafamilie
Olacaceae	Olaxfamilie

Oleaceae	Olijffamilie
Onagraceae	Teunisbloemfamilie
Oncothecaceae	Oncothecafamilie
Opiliaceae	Opiliafamilie
Orchidaceae	Orchideefamilie
Orobanchaceae	Bremraapfamilie
Oxalidaceae	Klaverzuringfamilie

P aeoniaceae	Pioenfamilie
Pandaceae	Pandafamilie
Pandanaceae	Schroefpalmenfamilie
Papaveraceae	Papaverfamilie
Paracryphiaceae	Paracryphiafamilie
Passifloraceae	Passiebloemfamilie
Paulowniaceae	Paulowniafamilie
Pedaliaceae	Sesamfamilie
Peltantheraceae	Peltantherafamilie
Penaeaceae	Penaeafamilie
Pennantiaceae	Pennantiafamilie
Pentadiplandraceae	Pentadiplandrafamilie
Pentaphragmataceae	Pentaphragmafamilie
Pentaphylacaceae	Pentaphylaxfamilie
Penthoraceae	Penthorumfamilie
Peraceae	Perafamilie
Peridiscaceae	Peridiscusfamilie
Petenaceae	Petenaeafamilie
Petermanniaceae	Petermanniafamilie
Petiveriaceae	Petiveriafamilie
Petrosaviaceae	Petrosaviafamilie

Phellinaceae	Phellinefamilie
Philesiaceae	Philesiafamilie
Philydraceae	Philydrumfamilie
Phrymaceae	Phrymafamilie
Phyllanthaceae	Phyllanthusfamilie
Phyllonomaceae	Phyllonomafamilie
Physenaceae	Physenafamilie
Phytolaccaceae	Karmozijnbesfamilie
Picramniaceae	Picramniafamilie
Picrodendraceae	Picrodendronfamilie
Piperaceae	Peperfamilie
Pittosporaceae	Pittosporumfamilie
Plantaginaceae	Weegbreefamilie
Platanaceae	Plataanfamilie
Plocospermataceae	Plocospermafamilie
Plumbaginaceae	Strandkruidfamilie
Poaceae	Grassenfamilie
Podostemaceae	Rivierkruidfamilie
Polemoniaceae	Vlambloemfamilie
Polygalaceae	Vleugeltjesbloemfamilie
Polygonaceae	Duizendknoopfamilie
Pontederiaceae	Waterhyacintfamilie
Portulacaceae	Posteleinfamilie
Posidoniaceae	Posidoniafamilie
Potamogetonaceae	Fonteinkruidfamilie
Primulaceae	Sleutelbloemfamilie
Proteaceae	Proteafamilie
Putranjivaceae	Putranjivafamilie

Quillajaceae   Quillajafamilie

Rafflesiaceae   Rafflesiafamilie

Ranunculaceae   Boterbloemfamilie

Rapateaceae   Rapateafamilie

Resedaceae   Resedafamilie

Restionaceae   Restiofamilie

Rhabdodendraceae   Rhabdodendronfamilie

Rhamnaceae   Wegedoornfamilie

Rhizophoraceae   Rhizophorafamilie

Ripogonaceae   Ripogonumfamilie

Roridulaceae   Roridulafamilie

Rosaceae   Rozenfamilie

Rousseaceae   Rouseafamilie

Rubiaceae   Koffiefamilie

Voor deze familie worden in lokale flora's meestal de namen Sterbladigenfamilie of Walstrofamilie gebruikt. Opnieuw kiezen we hier voor een meer representatieve en globale vorm.

Ruppiaceae   Ruppiafamilie

Ruscaceae   Muizendoornfamilie

Rutaceae   Wijnruitfamilie

Sabiaceae   Sabiafamilie

Salicaceae   Wilgenfamilie

Salvadoraceae   Salvadorafamilie

Santalaceae   Sandelhoutfamilie

Sapindaceae   Zeepbesfamilie

Sapotaceae	Sapotafamilie
Sarcobataceae	Sarcobatusfamilie
Sarcolaenaceae	Sarcolaenafamilie
Sarraceniaceae	Bekerplantfamilie
Saururaceae	Saururusfamilie
Saxifragaceae	Steenbreekfamilie
Scheuchzeriaceae	Scheuchzeriafamilie
Schisandraceae	Schisandrafamilie
Schlegeliaceae	Schlegeliafamilie
Schoepfiaceae	Schoepfiafamilie
Scrophulariaceae	Helmkruidfamilie
Setchellanthaceae	Setchellanthusfamilie
Simaroubaceae	Hemelboomfamilie
Simmondsiaceae	Jjobafamilie
Siparunaceae	Siparunafamilie
Sladeniaceae	Sladeniafamilie
Smilacaceae	Stekelwindfamilie
Solanaceae	Nachtschadefamilie
Sphaerosepalaceae	Sphaerosepalumfamilie
Sphenocleaceae	Sphenocleafamilie
Stachyuraceae	Staartaarfamilie
Staphyleaceae	Pimpernootfamilie
Stegnospermataceae	Stegnospermafamilie
Stemonaceae	Stemonafamilie
Stemonuraceae	Stemonurusfamilie
Stilbaceae	Stilbefamilie
Strasburgeriaceae	Strasburgeriafamilie
Strelitziaceae	Strelitziafamilie
Stylidiaceae	Stylidiumfamilie
Styracaceae	Storaxboomfamilie

Surianaceae	Surianafamilie
Symplocaceae	Symplocosfamilie

T accaceae	Taccafamilie
Talinaceae	Talinumfamilie
Tamaricaceae	Tamariskfamilie
Tapisciaceae	Tapisciafamilie
Tecophilaeaceae	Tecophilaeafamilie
Tetracarpaeaceae	Tetracarpaeafamilie
Tetrachondraceae	Tetrachondrafamilie
Tetramelaceae	Tetramelesfamilie
Tetrameristaceae	Tetrameristafamilie
Theaceae	Theefamilie
Themidaceae	Triteleiafamilie
Thismiaceae	Thismiafamilie
Thomandersiaceae	Thomandersiafamilie
Thurniaceae	Thurniafamilie
Thymelaeaceae	Peperboompjesfamilie
Ticodendraceae	Ticodendronfamilie
Tiganophytaceae	Braadpanplantfamilie

Deze familie is pas recent (2020) beschreven, naar een plant die groeit in een extreem heet en droog terrein in Zuid-Afrika, en vandaar deze wetenschappelijke en Nederlandse naam heeft gekregen.

Tofieldiaceae	Tofieldiafamilie
Torricelliaceae	Torricelliafamilie
Tovariaceae	Tovariafamilie
Trigoniaceae	Trigoniafamilie
Trimeniaceae	Trimeniafamilie

Triuridaceae	Triurusfamilie
Trochodendraceae	Radbloemfamilie
Tropaeolaceae	Klimkersfamilie
Typhaceae	Lisdoddefamilie

U lmaceae	Olmenfamilie
Urticaceae	Brandnetelfamilie

V ahliaceae	Vahliafamilie
Velloziaceae	Velloziefamilie
Verbenaceae	Verbenafamilie
Violaceae	Viooltjesfamilie
Vitaceae	Druivenfamilie
Vochysiaceae	Vochysiafamilie

W ellstediaceae	Wellstediafamilie
Winteraceae	Winterafamilie

X anthorrhoeaceae	Grasboomfamilie
Xeronemataceae	Xeronemafamilie
Xyridaceae	Xyrisfamilie

Z ingiberaceae	Gemberfamilie
Zosteraceae	Zeegrasfamilie
Zygophyllaceae	Pokhoutfamilie

Themarondleidingen 2024

op de eerste zondag van de maand

De rondleidingen zijn gratis, vooraf aanmelden is wel verplicht.
Dit kan op <https://www.gum.gent/nl/event>
We starten om 10u. aan de ingang van het GUM en ronden af omstreeks 12u.

7 april: Boomverhalen

Zoektocht voor gezinnen met kinderen – 6-12 jaar

Help! De bomen zijn in grote nood. Kom de plantentuin dan ook helpen om de bomen te redden en ga op speurtocht. Luister naar kaptein Sherman, onze mammoetboom of kom oude wijsheden te weten van Bilo de Ginkgo. Waan je in tropische streken en ontdek de superkrachten van de baobab en zijn vele tropische vrienden. Ontdek, zoek en puzzel en help ons zo de bomen te redden.

7 april: Vroeg uit de veren

Een explosie van kleur en leven wacht op je, terwijl we de geheimen ontrafelen van de planten die de eerste tekenen van de lente aankondigen.
Kom en laat je verwonderen door de pracht van het ontluikende voorjaar!

5 mei: Darwin up to dated

Darwin link je waarschijnlijk automatisch aan *On the Origin of Species*. Minder bekend is echter Darwins plantenonderzoek. De bestuiving bij orchideeën, het gedrag van klimplanten, plantenvariatie door domesticatie, vleesetende planten, kruis- en zelfbestuiving, bloemvormen en zelfs beweging bij planten: hij onderzocht het. De meeste van zijn bevindingen zijn ook nu nog accuraat. Soms zijn er echter ook nieuwe inzichten. Een blik op de huidige toestand.

2 juni: Flora v(m), vrouwen aan zet!

Planten zijn het onderwerp van meerdere specialismen zoals wetenschap, kunst, journalistiek, sierteelt e.d. De beoefening ervan in het verleden lijkt vooral een mannenzaak, met voor vrouwen slechts een rol weggelegd in de coulissen. Nochtans stonden ook vrouwen hun mannetje!

In deze rondleiding richten we de spotlights op een selectie van opmerkelijke vrouwen, actief in een of ander plantendomein.

7 juli: Eetbare bloemen

Krijg je soms ook honger tijdens het wandelen? Dan is het handig te weten van welke planten je ook op jouw bord kan genieten.

Zin om creatief aan de slag te gaan in de keuken? Ontdek tijdens deze rondleiding courante en minder bekende planten met eetbare bloemen om je gerechten een gastronomische allure te geven.

De rondleidingen zijn gratis, vooraf aanmelden is wel verplicht.

Dit kan op <https://www.gum.gent/nl/event>

We starten om 10 uur aan de ingang van het GUM en ronden af omstreeks 12 uur.

Bezoek aan Gemafloor

Op een niet meer terug te vinden moment vind ik op tinternet een bijzonder positieve bespreking van het Gents bedrijf Gemafloor, gelegen te Zwijnaarde.

Dat bedrijf onderhoudt een wijngaard, en de familie vervaardigt er zelf hun eigen Gentse schuimwijn. Er is de mogelijkheid om een rondleiding te volgen, mét proeverij!

Ik leg deze mogelijke activiteit voor aan ons bestuur, en meteen wordt er enthousiast gereageerd.

Dan neem ik contact op met het bedrijf, en na enig zoekwerk komen we tot een overeenkomst...

De rondleiding bestaat uit twee onderdelen, die elk ongeveer 45 minuten zullen duren:

a) een bespreking in de wijngaard zelf, waarin de cultuur wordt uiteengezet, van aanplant, keuze van materiaal, onderhoud, rijping, enz.

b) een bespreking in de wijnkelder, van de persing, tot en met een proeverij (6 glaasjes!).

Nadien is er gelegenheid tot aankoop van de producten!

Praktisch:

Op vrijdag 7 juni worden we verwacht om 17 u aan de Krekelstraat 32a te Zwijnaarde.

Deze locatie bevindt zich op ongeveer 800 m van de eindhalte van tram T3.

Inschrijving door overschrijving van 21 Euro op het rekeningnummer BE21 0011 1921 5403

van De Vrienden van de Plantentuin

p/a Duifhuisstraat 38, 9000 Gent

Het aantal deelnemers is beperkt tot **30 personen**.

Deze lijst wordt afgesloten op 15 mei, daarom: maak vandaag uw overschrijving, waarvoor onze beste dank!

Organisatie: Paul Goetghebeur

Zomerzonnewardewandeling 2024

Het verrassingseffect van de ingekorte titel (“ZZWW”) van het eerste jaar is nu duidelijk niet meer bruikbaar, maar ik reken nu op de mond-aan-mond reclame van de deelnemers van de vorige jaren...

Zoals in de vorige jaren, van een activiteit die we als een traditie willen laten uitgroeien, zullen we op de langste dag én de kortste nacht van het jaar een hopelijk *zomeravondlijke* wandeling maken doorheen de Plantentuin.

Op vrijdag 21 juni, om 20 u wordt gestart met de vierde zomerzonnewardewandeling (duur = een uur tot anderhalf uur) in onze zomerse Plantentuin. Waarbij we de dan talrijk bloeiende soorten kunnen bekijken en bewonderen, buiten en/of binnen, gevolgd door

een bespreking en afscheid ofwel in onze cafetaria ofwel bij de **hortulanuswoning** (nieuw!), met een klein drankje.

Als gids zal ik opnieuw zelf optreden, en rond die periode zullen inderdaad tal van interessante planten in bloei staan, wat meteen ook de sterkte van deze activiteit (en de beginnende traditie) uitmaakt: elk jaar zal er véél te zien zijn, en elk jaar wel voldoende verschillende planten.

Ik heb opnieuw een bepaald thema voor ogen, maar dat moet nog even worden uitgetest naar praktische haalbaarheid. Maar goed, eind juni is een periode waar in de Plantentuin zéér veel te bewonderen valt, de moeilijkheid is eerder *l'embarras du choix*...

Praktisch

Datum: vrijdag 21 juni, de langste dag van het jaar

We verzamelen om 20 u aan de ingang van de Plantentuin, en we sluiten het drankje af omstreeks 23 u.

Inschrijving door overschrijving van 9 Euro op het rekeningnummer
BE21 0011 1921 5403

van De Vrienden van de Plantentuin
p/a Duifhuisstraat 38, 9000 Gent

De lijst van deelnemers wordt afgesloten op 31 mei,
daarom: maak vandaag uw overschrijving, waarvoor onze beste dank!

Uw welwillende gids,

Paul Goetghebeur

De Vrienden van de Plantentuin Gent

Voorzitter: Paul Goetghebeur tel. 09 264 50 55

Secretaris: Ferdinand Cobbaut tel. 0497 84 88 82,

Penningmeester / verantw. Ledenadmin.: Christ Vanhuysse
tel. 0477 36 96 37,

Bestuursleden: Wim Keppens, Hilde Mortier,

Gerda Postelmans, Karel Reusens, Filip Smagghe

Lid ex officio: Chantal Dugardin, Hortulana Plantentuin.

Contacteer het bestuur: vriendenptg@gmail.com

Www.plantentuin-gent.be (Vrienden)

Bankrekening: IBAN- BE21 0011 1921 5403 / BIC- GEBA BE BB

Driemaandelijks tijdschrift

Jaargang 43, nr 1 - maart 2024 ISSN 0777- 8821

Redacteur: Paul Goetghebeur. *Lay-out:* Christine Vandewalle

Aan de samenstelling van dit nummer hebben meegewerkt:

Paul Goetghebeur, Kristel Keppens, Gerda Postelmans,

Christine Vandewalle

Een welgemeende dank gaat ook uit naar medewerkers die zorgden dat het verschijnen van het vorige nummer mogelijk werd gemaakt.

© De Vrienden van de Plantentuin Gent, 2024

Overname van artikels is alleen mogelijk ná schriftelijke toestemming van de redacteur.

Artikels verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Lid worden van de Vrienden van de Plantentuin Gent

Neem deel aan leerrijke, plant-aardige activiteiten.

Bezoek gratis het Gents Universiteitsmuseum. (*)

Ontvang 4x per jaar dit tijdschrift vol informatie over planten en tuinen.

Lidgeld voor één jaar :

Lid 15 euro

Steunend lid 25 euro

Meerjarig lidmaatschap

Een meerjarig lidmaatschap is mogelijk (inflatie-bestendig!) onder de voorwaarden hieronder beschreven (warm aanbevolen).

Lid, 5 jaar 75 euro

Steunend lid, 5 jaar 125 euro

Lidmaatschap voor het leven (vanaf 50 jaar)

Lid voor het leven 350 euro

Steunend lid voor het leven 550 euro

Te betalen op rekening **BE21 0011 1921 5403** van de Vrienden van de Plantentuin Gent, p/a Duifhuisstraat 38, 9000 Gent, met als vermelding: 'lidgeld 2024' en 'naam van het lid'.

(*) Om jouw recht op gratis toegang te kunnen verifiëren, heeft het GUM beperkte inzage in de namenlijst van onze leden, enkel in het kader van dit aanbod. Wil je niet dat we jouw naam doorgegeven? Laat het dan weten via mail naar vriendenptg@gmail.com.

Rondleidingen:

De rondleidingen zijn gratis, vooraf aanmelden is wel verplicht.

Dit kan op <https://www.gum.gent/nl/event>

We starten om 10u. aan de ingang van het GUM en ronden af omstreeks 12u.

Zondag 07/04/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om 10.00 u, met als thema: Vroeg uit de veren

Zondag 07/04/2024 Boomverhalen, een gratis zoektocht voor gezinnen met kinderen van 6-12 jaar, start om 10 u.

Zondag 05/05/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om 10.00 u, met als thema: Darwin up-to-dated

Zondag 02/06/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om 10.00 u, met als thema: Flora v(m): Vrouwen aan zet!

Uitstappen:

Donderdag 9/05/2024 t/m zondag 12/05/2024:

Meerdaagse uitstap, Duitsland.

Info in het tijdschrift van december 2023.

Vrijdag 7/06/2024: Gemaflor, Zwijnaarde, rondleiding & proeverij . Info in dit nummer van ons tijdschrift.

Zaterdag 31/08/2024: Lessines met begeleid bezoek aan ‘Hôpital Notre-Dame à la Rose’ en de Steengroeven.
Meer info in ons tijdschrift van juni.

Activiteiten:

Vrijdag 21/06/2024 Zomerzonnewardewandeling om 10 u.
Info in dit nummer van ons tijdschrift.

Prinsepia utilis Prinsepia utilis, bloemen (eFlora of India)

Prinsepia utilis, vruchten (eFlora of India)

bpost

PB-PP B-3/6124
België - Belgique

Umbelliferae.

Driemaandelijks
tijdschrift
Jaargang 43 - nr 1
Maart 2024
ISSN- 0777 - 8821
V. U.
Paul Goetghebeur
K.L. Ledeganckstr. 35
9000 Gent
Afgiftkantoor
Gent1
Erkenningsnummer
P 608175